

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ
Інститут економіки та менеджменту
Кафедра фінансів

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор інституту ІЕМ

Воробей Б. Г. Дзьоба

« 10 » 10 2019 року

ФІНАНСИ

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

бакалавр

(рівень вищої освіти)

Галузь знань **07 «Управління та адміністрування»**
(шифр і назва)

спеціальність **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____
(шифр і назва спеціалізації)

Вид дисципліни **обов'язкова**
(обов'язкова/вибіркова)

Івано-Франківськ
2019-2020 навчальний рік

Робоча програма дисципліни «Фінанси» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою на здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування».

Розробник:

Доцент каф. фінансів, к.е.н., доцент

Орицин Т.М.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри фінансів

Протокол №2 від 06 вересня 2019 року

Завідувач кафедри фінансів

Фадеева І.Г.

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «_____Фінанси_____» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Фінанси»

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
			Семестр _3_		Семестр _4_	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	10	10	4	4	6	6
Кількість модулів	4	4	2	2	2	2
Загальний обсяг часу, год	300	300	120	120	180	180
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	144	38	72	20	72	18
лекційні заняття	72	20	36	10	36	10
семінарські заняття	-	-	-	-	-	-
практичні заняття	72	18	36	10	36	8
лабораторні заняття	-	-	-	-		
Самостійна робота, год, у т.ч.	156	262	48	100	108	162
виконання курсового проекту (роботи)	48	62	-	-	48	62
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт	-	-	-	-	-	-
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	28	60	12	30	16	30
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	28	60	12	30	16	30
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	28	60	12	30	16	30
підготовка звітів з лабораторних робіт	-	-	-	-	-	-
підготовка до екзамену	24	20	12	10	12	10
Форма семестрового контролю	Залік 3 семестр, екзамен 4 семестр		залік		екзамен	

Метою вивчення дисципліни є набуття фахівцями компетенцій щодо формування базових знань з теорії фінансів, спеціальних знань і практичних навиків з питань організації фінансових відносин та засвоєння закономірностей їх функціонування на макро- і мікроекономічному рівнях, як теоретичної основи фінансової політики і розвитку фінансової системи.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі **результати навчання** через знання, уміння та навички:

- формування системи спеціальних знань з проблем розвитку та сучасного стану фінансів для фундаментальної та спеціальної освіти та для практичної діяльності за фахом;
- вивчення умов, форм, методів і основного інструментарію фінансової діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів **компетентностей, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України:**

загальних:

- навички використання теоретичних знань на практиці;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;

фахових:

- здатність застосовувати систему закономірностей у сфері фінансових відносин держави, суб'єктів господарювання, домогосподарств, застосування цих закономірностей у практиці фінансової роботи; з'ясування в аналітичних дослідженнях сутності, функцій та ролі фінансів в економічній перебудові суспільства на шляху розвитку ринкової інфраструктури ;
- здатність розробляти сукупність заходів щодо забезпечення використання фінансів як важелів економічної політики держави для забезпечення ефективного функціонування фінансової системи держави, зокрема державних, корпоративних і міжнародних фінансів.

Результати вивчення дисципліни **деталізують такі програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України:**

- здатність застосовувати теоретичну і практичну підготовку студентів з питань сутності й тенденцій функціонування та розвитку фінансів в умовах ринкової економіки;
- демонструвати вміння оцінки складових фінансової системи у взаємозв'язку та взаємозалежності в умовах динамічності фінансової інфраструктури;
- демонструвати практичні навички з питань формування та використання державних доходів, утворення і розподілу грошових доходів (нагромаджень) підприємницьких структур;
- демонструвати навички та вміння аналізувати й оцінювати інфраструктуру фінансового ринку та фінансового механізму зовнішньоекономічних відносин в контексті світогосподарських явища і процесів для забезпечення національних інтересів України.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять дисципліни «Фінанси» наведено в таблиці 3.1

Таблиця 3.1 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів* (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	Порядковий номер	Розділ, підрозділ
М1	Фінанси. Фінансова політика та податкова система	20	5		
Т 1	Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів	4	1	2,3,5,6,9,10	ДЛ: 1,12
1.1	Предмет фінансової науки				
1.2	Об'єктивна необхідність, сутність та особливості фінансів				
1.3	Функції фінансів				
1.4	Фінансові категорії				
1.5	Фінансова система				
Т 2	Генезис і еволюція фінансів	2	1	2,3,5,6,9,10	ДЛ: 1,2
2.1	Фінанси як економічна категорія				
2.2	Історичний характер фінансів				
Т3	Становлення та розвиток фінансової науки	2	1	2,3,5,6,9,10	
3.1	Історичні передумови виникнення фінансової науки та її роль у суспільстві				
3.2	Сутність та структура фінансової науки				
3.3	Зміст системи фінансових наукових знань та інструментарій фінансової науки				
3.4	Розвиток фінансової науки у XV-XIX ст.				
3.5	Світова фінансова наука у XX ст.				
3.6	Розвиток фінансової науки у сучасний період				
Т 4	Фінансове право і фінансова політика	6	1	2,3,5,6,9,10	ДЛ: 1,8
4.1	Фінансова політика, її сутність, види і значення				
4.2	Фінансовий механізм і його складові елементи				

4.3	Поняття та система фінансового права			
Т 5	Податки. Податкова система	6	1	2,3,5,6,9,10 ДЛ: 2,4,6,16
5.1	Сутність, характерні ознаки, необхідність та види податків			
5.2	Податкова система і податкова політика України			
5.3	Організація податкової роботи та діяльність державної податкової служби			
М 2	Бюджетна система. Місцеві фінанси. Соціальні позабюджетні фонди	16	5	
Т 6	Бюджет. Бюджетна система	6	1	2,3,5,6,9,10
6.1	Соціально-економічна сутність, необхідність і призначення бюджету держави			
6.2	Бюджетна політика і бюджетний механізм			
6.3	Бюджетний устрій та бюджетна система			
6.4	Економічна сутність і склад доходів бюджету			
6.5	Видатки державного бюджету, їх сутність, склад і класифікація			
6.6	Бюджетні права та бюджетна ініціатива			
6.7	Бюджетний процес			
Т 7	Бюджетний дефіцит	2	1	2,3,5,6,9,10
7.1	Поняття стану бюджетного фонду та дефіциту бюджету			
7.2	Соціально-економічні наслідки бюджетного дефіциту			
7.3	Джерела фінансування дефіциту бюджету та їх класифікація			
7.4	Методи обмеження та шляхи скорочення дефіциту бюджету			
Т 8	Державний кредит	2	1	2,3,5,6,9,10
8.1	Економічна природа та роль державного кредиту			
8.2	Форми державного кредиту та класифікація державних позик			
8.3	Державний борг: сутність та соціально-економічні наслідки			
8.4	Управління державним боргом			
Т 9	Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання	2	1	2,3,5,6,9,10
9.1	Основні теорії місцевих фінансів			
9.2	Сутність, функції та принципи організації місцевих фінансів			

9.3	Місцеві фінансові інститути та їх характеристика			
9.4	Роль місцевих фінансів в економічній системі держави			
9.5	Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання			
Т 10	Соціальні позабюджетні фонди	4	1	2,3,5,6,9,10
10.1	Необхідність, зміст і роль соціальних позабюджетних фондів			
10.2	Становлення та розвиток соціальних позабюджетних фондів			
10.3	Загальна характеристика соціальних позабюджетних фондів			
10.4	Вітчизняна практика функціонування соціальних позабюджетних фондів			
	Разом за 3 семестр	36	10	
М 3	Фінанси суб'єктів господарювання та домогосподарств. Страховий та фінансовий ринок.	20	5	
Т 11	Фінанси суб'єктів господарювання	6	1	2,3,5,6,9,10,7,8 ДЛ: 5,13
11.1	Поняття суб'єкта господарювання, ознаки його ідентифікації. Класифікація суб'єктів господарювання.			
11.2	Основи організації фінансів суб'єктів підприємництва (підприємств) реального сектору економіки.			
11.3	Основи організації фінансів суб'єктів підприємництва – фінансових установ.			
11.4	Фінанси організацій і установ, створених органами виконавчої влади.			
11.5	Фінанси некомерційних організацій – об'єднань громадян.			
11.6	Фінансова діяльність підприємців – фізичних осіб.			
Т 12	Фінанси домогосподарств	6	1	2,3,5,6,9,10 ДЛ: 5,13
12.1	Домогосподарство як інституційна економічна одиниця та суб'єкт фінансових відносин.			
12.2	Теоретичні основи фінансів домогосподарств.			
12.3	Бюджет домогосподарства, його структура. Сукупні ресурси і сукупні витрати домогосподарства.			
12.4	Заощадження домогосподарств, їх класифікація, мотиви та чинники.			
12.5	Особисті фінанси, їх розвиток в умовах ринку.			

Т 13	Страховання. Страховий ринок	2	1	2,3,5,6,9,10
13.1	Об'єктивна необхідність і сутність страхового захисту. Страхові фонди як джерело забезпечення страхового захисту			
13.2	Економічна природа і сутність страхування			
13.3	Функції і принципи страхування			
13.4	Класифікація страхування за видами і формами			
13.5	Поняття страхового ринку, його структура та розвиток в Україні			
13.6	Державне регулювання у сфері страхування. Державний нагляд за страховою діяльністю			
Т 14	Фінансовий ринок	4	1	2,3,5,6,9,10 ДЛ:7,9,10,12,14,15
14.1	Фінансовий ринок в системі економічних відносин			
14.2	Сегментація фінансового ринку			
14.3	Характеристика інструментів фінансового ринку			
14.4	Суб'єкти фінансового ринку			
14.5	Фінансові посередники: класифікація і функціональне призначення			
Т 15	Фінансовий менеджмент	2	1	2,3,5,6,9,10,7,8
15.1	Сутність фінансового менеджменту			
15.2	Фінансові рішення, їх розробка, прийняття та реалізація			
15.3	Мета й основні завдання фінансового менеджменту			
15.4	Стратегія і тактика фінансового менеджменту			
15.5	Принципи і функції фінансового менеджменту, їх характеристика			
15.6	Механізм фінансового менеджменту, його сутність та складові			
М 4	Міжнародні фінанси. Фінансова безпека держави. Фінанси країн з розвинутою ринковою економікою.	16	5	
Т 16	Міжнародні фінанси	4	1	2,3,5,6,9,10,11,12
16.1	Сутність та функціональне призначення міжнародних фінансів			
16.2	Міжнародний ринковий механізм перерозподілу			
16.3	Міжнародний неринковий перерозподіл фінансових ресурсів			
Т 17	Фінансова безпека держави	4	1	2,3,5,6,9,10

17.1	Економічна система як багаторівнева система: поняття та базові елементи			
17.2	Фінансова безпека: сутність і місце в системі економічної безпеки			
17.3	Механізм та системи забезпечення фінансової безпеки держави			
T 18	Фінанси країн з розвинутою ринковою економікою	4	1	2,3,5,6,9,10,11,12
18.1	Еволюція та сучасні риси фінансових систем країн з розвинутою ринковою економікою			
18.2	Фінансова система Сполучених Штатів Америки			
18.3	Фінансова система Федеративної Республіки Німеччини			
18.4	Фінансова система Великої Британії			
18.5	Фінансова система Франції			
18.6	Фінансова система Японії			
18.7	Загальна характеристика фінансів Скандинавських країн			
T 19	Фінанси Європейського союзу	4	1	2,3,5,6,9,10,11,12
19.1	Етапи економічної інтеграції в Європі. Фінансова політика у контексті поглиблення європейської інтеграції			
19.2	Валютно-фінансова конвергенція та особливості організації фінансів Європейського Союзу			
19.3	Бюджет Європейського Союзу. Бюджетна стратегія і бюджетний процес			
19.4	Гармонізація та уніфікація податкової політики в межах Європейського Союзу			
19.5	Валютна інтеграція. Спільна валютна політика та запровадження євро			
19.6	Основні інституції ЄС та їх роль у формуванні єдиної фінансової політики			
	Разом за 4 семестр	36	10	
	Разом за 3,4 семестри:	72	20	

* Назва змістових модулів відповідає назві тем.

3.2 Теми практичних занять

Теми практичних занять дисципліни «Фінанси» наведено у таблиці 3.2

Таблиця 3.2 – Теми практичних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Фінанси. Фінансова політика та податкова система	20	5		
Т 1	Предмет фінансової науки як пізнання функції фінансів			2,3,5,6,9,10	ДЛ: 1,12
С 1.1	Сутність та функції фінансів	2	1		
С 1.2	Фінансова система				
Т 2	Генезис і еволюція фінансів	2	1	2,3,5,6,9,10	ДЛ: 1,2
С 2.1	Генезис категорії фінансів. Етапи еволюції фінансів				
Т 3	Становлення та розвиток фінансової науки			2,3,5,6,9,10	
С 3.1	Історичні етапи розвитку фінансової науки та її роль у суспільстві	4	1		
Т 4	Фінансове право і фінансова політика			2,3,5,6,9,10	ДЛ: 1,8
С 4.1	Правове регулювання фінансової діяльності держави	2	1		
С 4.2	Фінансова політика та фінансовий механізм	2			
Т 5	Податки. Податкова система			2,3,5,6,9,10	ДЛ:2,4,6,16
С 5.1	Економічна сутність і функції податків	2	1		
С 5.2	Податкова система і податкова політика держави. Класифікація податків	2			
П 5.3	Характеристика основних податків податкової системи України	4			
М 2	Бюджетна система. Місцеві фінанси. Соціальні позабюджетні фонди	16	5		
Т 6	Бюджет. Бюджетна система			2,3,5,6,9,10	
С 6.1	Бюджетна система та принципи її побудови	4	1		
С 6.2	Бюджетні доходи та видатки	2			
Т 7	Бюджетний дефіцит			3,5,6,9,10	
С 7.1	Соціально-економічні наслідки бюджетного дефіциту	2	1		
Т 8	Державний кредит			2,3,5,6,9,10	
С 8.1	Сутність, види і форми державного кредиту	2	1		
С 8.2	Державний борг				
Т 9	Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання			2,3,5,6,9,10	ДЛ: 1,2
П 9.1	Місцеві бюджети, їх доходи і видатки	4	1		
Т 10	Соціальні позабюджетні фонди				
С 10.1	Необхідність та характеристика загально-державних позабюджетних фондів	2	1		
	Разом за 3 семестр	36	10		
М 3	Фінанси суб'єктів господарювання та домогосподарств. Страховий та фінансовий ринок.	20	4		
Т 11	Фінанси суб'єктів господарювання			2,3,5,6,9,10,7,8	ДЛ: 5,13
С 11.1	Сутність, функції та основи організації фінансів підприємств	2	1		
П 11.2	Фінансові ресурси підприємств. Прибуток підприємства	2			
Т 12	Фінанси домогосподарств			2,3,5,6,9,10	ДЛ: 5,13
С 12.1	Сутність і склад фінансів домогосподарств	2	1		
П 12.2	Структура доходів і видатків домогосподарств України	2			
Т 13	Страховання. Страховий ринок			2,3,5,6,9,10	
С 13.1	Сутність та галузі страхування. Страховий ринок	2	0,5		
П 13.2	Вторинний страховий ринок. Доходи та витрати страховика	2			
Т 14	Фінансовий ринок			2,3,5,6,9,10	

С 14.1	Сутність, функції та суб'єкти фінансового ринку	2	1	
С 14.2	Структура фінансового ринку	2		
Т 15	Фінансовий менеджмент			2,3,5,6,9,10,7,8
С 15.1	Сутність, функції та політика фінансового менеджменту	2	0,5	
П 15.2	Управління безбитковістю діяльності підприємства та його активами	2		
М 4	Міжнародні фінанси. Фінансова безпека держави. Фінанси країн з розвинутою ринковою економікою	16	4	
Т 16	Міжнародні фінанси			2,3,5,6,9,10,11,12
С 16.1	Сутність та функції міжнародних фінансів. Міжнародний фінансовий ринок	2	1	
П 16.2	Фінанси міжнародних організацій та інституцій	2		
Т17	Фінансова безпека держави			2,3,5,6,9,10
С 17.1	Фінансова безпека держави в системі економічної безпеки	2	1	
С 17.2	Сутність складових фінансової безпеки на сучасному етапі	2		
Т 18	Фінанси країн з розвинутою ринковою економікою			2,3,5,6,9,10,11,12
С 18.1	Основні аспекти фінансових систем США та Японії	2	1	
С 18.2	Основні положення фінансових систем європейських країн	2		
Т 19	Фінанси Європейського Союзу			2,3,5,6,9,10,11,12
С 19.1	Бюджетна, податкова і валютна політики Європейського Союзу	2	1	
С 19.2	Перспективи розвитку фінансової системи Європейського Союзу	2		
	Разом за 4 семестр	36	8	
	Разом за 3, 4 семестри:	72	18	

3.3. Завдання для самостійної роботи студентів

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення наведено у таблиці 4

Таблиця 4 – Зміст графічних, розрахункових, контрольних робіт, рефератів, питань для самостійного вивчення

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗНФ	Порядковий номер	Розділ, підрозділ
М 1	Фінанси. Фінансова політика та податкова система	24	50		
Т 1	Предмет фінансової науки як пізнання функції фінансів 1. Суспільне призначення фінансового контролю як форми реалізації контрольної функції фінансів. 2. Взаємозв'язок і відмінності фінансів з іншими економічними категоріями у процесі вартісного розподілу. 3. Фінансові резерви: призначення, класифікація, методи формування.	5	10	2,3,5,6,9, 10ДЛ: 1,12	2,5-1р.
Т 2	Генезис і еволюція фінансів 1. Основні закономірності розвитку фінансів в Україні. 2. Періодизація та етапи розвитку фінансової науки. 3. Сучасне фінансове становище України. 4. Фінанси як економічна категорія.	4	10	2,3,5,6,9, 10ДЛ:1,2	2,5-2р.
Т 3	Становлення та розвиток фінансової науки 1. Історичні передумови виникнення фінансової науки. 2. Характеристика складових елементів системи наукових фінансових знань. 3. Методи наукових досліджень, що використовується фінансовою наукою. 4. Особливості розвитку фінансової науки на різних історичних етапах.	5	10	2,3,5,6,9, 10	2,5-3р.
Т 4	Фінансове право і фінансова політика 1. Принципи організації державних фінансів. 2. Взаємозв'язок фінансової системи і фінансової політики держави. 3. Взаємодія фінансового механізму з фінансовою політикою. 4. Стратегічне і оперативне фінансове планування. 5. Форми і методи фінансового контролю.	5	10	2,3,5,6,9, 10 ДЛ:1,8	2,5-4р.
Т 5	Податки. Податкова система 1. Соціальне призначення податків. 2. Прямі і непрямі податки та проблеми їх співвідношення. 3. Організація податкового менеджменту в Україні. 4. Податкова політика в умовах проведення ринкових реформ.	5	10	2,3,5,6,9, 10	2,5-5р.
М 2	Бюджетна система. Місцеві фінанси. Соціальні позабюджетні фонди	24	50		
Т 6	Бюджет. Бюджетна система Розрахункова робота №1 „Доходи і видатки державного бюджету України” 1 Поняття бюджетного механізму і його складові елементи. 2. Склад закріплених і регульованих доходів на поточний рік. 3. Суть, призначення, методи формування бюджетних резервів. 4. Бюджетний кодекс України, його роль у регулюванні бюджетних відносин. 5. Бюджетне регулювання, його форми і роль у бюджетному процесі.	5	10	2,3,5,6,9, 10	2,5-6р.
Т 7	Бюджетний дефіцит 1. Показники оцінки стану бюджету. 2. Причини виникнення бюджетного дефіциту. Соціально-економічні наслідки бюджетного дефіциту. 3. Переваги та недоліки класичних концептуальних підходів до збалансування державного бюджету. 4. Джерела фінансування бюджетного дефіциту.	5	10	2,3,5,6,9, 10	2,5-7р.

Т 8	Державний кредит 1. Необхідність та основні функції державного кредиту. 2. Види та форми державного кредиту. 3. Сутність та складові державного боргу. 4. Правові норми регулювання величини державного боргу України. 5. Основні методи управління державним боргом.	5	10	2,3,5,6,9, 10	2,5- 8р.
Т 9	Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання 1. Основні форми місцевих бюджетів в Україні. 2. Основні нормо-правові документи, що регламентують місцеві фінанси в Україні. 3. Роль місцевих бюджетів в системі місцевого фінансування. 4. Взаємозв'язок бюджетного федералізму, бюджетні децентралізації і фінансові вирівнювання.	5	10	2,3,5,6,9, 10ДЛ: 1,2	2,5- 9р.
Т 10	Соціальні позабюджетні фонди 1. Особливості формування цільових фондів у структурі державних і місцевих бюджетів. 2. Джерела формування доходів бюджетів соціальних позабюджетних фондів. 3. Характеристика видаткової частини бюджету соціального позабюджетного фонду. 4. Характеристика управління соціальними позабюджетними фондами.	5	10	2,3,5,6,9, 10	2,5- 10р.
Разом за 3 семестр		48	100		
М 3	Фінанси суб'єктів господарювання та домогосподарств. Страховий та фінансовий ринок.	30	50		
Т 11	Фінанси суб'єктів господарювання 1. Фінанси підприємств як основа фінансів суспільства. 2. Кошторисне фінансування бюджетних установ. 3. Система показників прибутку та методики їх розрахунку за чинною системою фінансового обліку.	6	10	2,3,5,6,9, 10,7,8	2,5- 11р.
Т 12	Фінанси домогосподарств 1. Економічна сутність та роль фінансів домогосподарств у соціально-економічному розвитку суспільства. 2. Основні функції фінансів домогосподарств. 3. Класифікація доходів та видатків домогосподарств. 4. Заощадження домогосподарств та інвестиції на фінансовому ринку. 5. Організовані та неорганізовані заощадження населення.	6	10	2,3,5,6,9, 10 ДЛ: 5,13	2,5- 12р.
Т 13	Страховання. Страховий ринок 1. Історія виникнення та розвитку страхування. 2. Принципи страхування та їх характеристика. 3. Реалізація страхових продуктів і укладання договорів страхування. 4. Роль посередників на страховому ринку України. 5. Права і обов'язки сторін за договором страхування.	6	10	2,3,5,6,9, 10	2,5- 13р.
Т 14	Фінансовий ринок 1. Класифікація фінансових ринків. Їх структура, суб'єкти та інструменти. 2. Фінансові посередники на фінансовому ринку. 3. Комісійна і комерційна діяльність на фондовій біржі. 4. Суть, види, призначення приватизаційних цінних паперів.	6	10	2,3,5,6,9, 10	2,5- 14р.
ЗМ 15	Фінансовий менеджмент 1. Особливості фінансового менеджменту, пов'язані з формою власності й сферою здійснення бізнесу 2. Об'єкт, мета та завдання фінансового менеджменту. 3. Стратегія й тактика фінансового менеджменту. 4. Функції, прийоми та механізм фінансового менеджменту.	6	10	2,3,5,6,9, 10,7,8	2,5- 15р.
М 4	Міжнародні фінанси. Фінансова безпека держави. Фінанси країн з	30	50		

	розвиненою ринковою економікою.			
Т 16	Міжнародні фінанси 1. Правове регулювання валютно-фінансової діяльності в Україні. 2. Міжнародний фінансовий ринок і його сутність. 3. Методика встановлення валютного курсу в Україні. 4. Організація і порядок роботи біржового валютного ринку. 5. Фінанси міжнародних організацій та інституцій.	8	14	2,3,5,6,9, 10,11,12 2,5- 16р
Т 17	Фінансова безпека держави 1. Правові регламентування економічної безпеки в Україні. 2. Структура фінансової безпеки та її складові. 3. Класифікація загроз економічній безпеці. 4. Індикатори оцінки стану фінансової безпеки України. 5. Механізм забезпечення фінансової безпеки держави.	8	14	2,3,5,6,9, 10 2,5- 17р.
Т 18	Фінанси країн з розвиненою ринковою економікою 1. Сучасна фінансова система США, ФРН, Франції. 2. Характеристика сучасних фінансів Скандинавських країн. 3. Сучасні фінанси у Великій Британії. 4. Проблеми державних фінансів в Японії в контексті кризових явищ 90-х років та сучасності. 5. Особливості державних фінансів Швеції, Норвегії та Фінляндії.	7	11	2,3,5,6,9, 10,11,12 2,5- 18р.
Т 19	Фінанси Європейського Союзу 1. Етапи економічної інтеграції Європейського Союзу. 2. Фінансові передумови створення Європейського Союзу. 3. Переваги та недоліки економічної інтеграції в ЄС. 4. Особливості організації фінансів в ЄС. 5. Уніфікація та гармонізація податкових систем країн ЄС.	7	11	2,3,5,6,9, 10,11,12 2,5- 19р.
	Виконання курсової роботи	48	62	
	Разом за 4 семестр	108	162	
	Разом за 3, 4 семестри	156	262	

4 НАВЧАЛЬНО – МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна навчальна література

1. Ковальчук С.В. Фінанси : навч. посіб. /С.В.Ковальчук, І.В. Форкун. – Львів : «Новий Світ – 2000», 2006. – 568с.
2. Фінанси: підручник /Юрій С.І., ред.. – К. - : Знання, 2008. – 611с.
3. Фінанси: навч. посіб. /Оспіщев В.І., ред. – 2-ге вид., перероб. і доп. –К. : Знання, 2008. – 366с.
4. Орищин Т. М. Фінанси: навч. посіб. /Т.М. Орищин, С. О. Труфанова, О.М.Ромашко. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2006. – 335с.
5. Орищин Т.М. Фінанси: навчальний посібник. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. – 322 с.
6. Василик О.Д. Державні фінанси України: навч.посіб. /О.Д.Василик, К.В. Павлюк. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 608с.
7. Спасів Н. Я., Орищин Т. М. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2012. – 294 с.
8. Данилюк М. О., Спасів Н. Я., Орищин Т. М. та ін. Фінанси підприємств: навчальний посібник. – Тернопіль: ТАЙП, 2013. – 183 с.
9. Опарін В.М. Фінанси (Загальна теорія) : навч.посіб./В.М. Опарін. 2-ге вид., доп. і пер. – К. : КНЕУ, 2002. – 240с.
10. Василик О.Д. Теорія фінансів: підручник / О.Д. Василик. – К. : НІОС, 2001. – 416 с.
11. Міжнародні фінанси: підручник /Рогач О.І. – К.: Либідь, 2003. – 784с.
12. Міжнародні фінанси в питаннях та відповідях: навч. посіб./ Ю.Г. Козак, Д.Г. Лукьяненко, К.І. Ржепішевський [та ін.]. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2003. – 294с.

4.2 Додаткова навчальна література

1. Кудряшов В.П. Фінанси: підручник /В.П. Кудряшов. – Херсон :Олді-плюс, 2006. – 352с.
2. Романенко О.Р. Фінанси: підручник / О.Р Романенко. – К. : ЦУЛ, 2003. – 312с.
3. Нікбахт Е. Фінанси / Е.Нікбахт, А. Гроппеллі. Пер. з англ.. Овсієнка В. та Мусієнка В. – К. :Основи , 1993. – 383с.
4. Фінанси: навч. посіб. /В.С. Загорський, О.Д. Вовчак, І. Г. Благун, І.Р.Чуй. – К. : Знання, 2006. – 247с.
Фінанси: навч. посіб. /Оспіщев В.І., ред.. – К. : Знання, 2006. – 415с.
5. Благун І. Г. Фінанси: навч. посіб. /І.Г. Благун, Р.С. Сорока, І.В.Єлейко. – Львів : Магнолія2006, 2007. – 314с.
6. Фінанси: навч. посіб./ В.С. Загорський, О.Д.Вовчак, І.Г.Благун , І.Р. Чуй. – 2-е вид., стер. – К. : Знання, 2008.- 247с.
7. Фінанси: навч. посіб. / Парижак Н.В. – Тернопіль : ТНЕУ, 2007. – 192с.
8. Вдовенко Л.О. Фінанси: навч. посіб. /Л. О. Вдовенко, Н.М.Сушко, Н.Д.Фаюра. – К. : Центр учбової літератури, 2010.- 152 с.
9. Петровська І. О. Фінанси (з елементами статистики фінансів): навч. Посіб. / І. О Петровська, Д. В. Калиновий. – 2-е вид., перероб. та доп. – К. : ЦУЛ, 2002. – 300с
10. Фінанси (теоретичні основи) : підручник /Гридічна М.В., ред., - 2-ге вид., випр.і доп. – К.: МАУП, 2004. – 312с.
11. Кириленко О.П. Фінанси (теорія та вітчизняна практика):навч.посіб. /О.П. Кириленко. – Тернопіль : Астон, 2002. – 212с.
12. Криховецька З.М. Фінанси (у питаннях і відповідях): навч. посіб./ З.М. Криховецька, С.О.Труфанова, І.І. Цигилик. – К. : Центр навчальної літератури, 2006.- 120с
13. Худолій Л.М. Теорія фінансів: навч.- метод. Посіб. /Л.М. Худолій. – К. : Європ. Ун-т, 2003. – 167с..
14. Теорія фінансів: навч. посіб./П.М. Леоненко, В.О.Осецький, П.І. Юхименко [та ін.] ; Василик О.Д., ред.- К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 480 с.
15. Карлін М.І. Державні фінанси України:навч.посіб./М.І.Карлін.- К.: Знання, 2008. – 348с.

16. Боринець С.Я Міжнародні фінанси: підручник /С.Я. Боринець. – К. : Знання – Прес, 2002. – 311с.
17. Бойцун Н. Є. Міжнародні: навч. посіб. /Н.Є. Бойцун, Н.В. Стукало. – 2-ге вид. – К. : ВД «Професіонал», 2005. – 336с.
18. Оспіщев В.І. Міжнародні фінанси: навч. Посіб./В.І.Оспіщев, О.П. Близнюк, В.В.Кривошей. – К.: Знання, 2006. – 338 с.
19. Міжнародні фінанси: навч.посіб. /Козак Ю.Г., ред. – Вид.3-тє, перероб. та доп. – К.:ЦУЛ, 2007.- 640с.

4.3 Література та методичне забезпечення практичних занять

1. Орищин Т. М. Фінанси [Текст] : навч. посіб. /Т.М. Орищин, С. О. Труфанова, О.М.Ромашко. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ , 2006. – 335с. – (Кафедра фінансів). –
2. Данилюк М. О., Спасів Н. Я., Орищин Т. М. та ін. Фінанси підприємств. Навчальний посібник. – Тернопіль: ТАЙП, 2013. – 183 с.
3. Орищин Т.М. Фінанси. Навчальний посібник. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. – 322 с.
4. Орищин Т.М., Савчин Л.М. Методичні вказівки для дистанційного вивчення дисципліни «Фінанси». – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. – 86 с.

4.4 Література та методичне забезпечення самостійної роботи

1. Орищин Т. М. Фінанси [Текст] : навч. посіб. /Т.М. Орищин, С. О. Труфанова, О.М.Ромашко. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ , 2006. – 335с. – (Кафедра фінансів). –
2. Данилюк М. О., Спасів Н. Я., Орищин Т. М. та ін. Фінанси підприємств. Навчальний посібник. – Тернопіль: ТАЙП, 2013. – 183 с.
3. Податковий кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI. - Верховна Рада України .
4. Бюджетний кодекс від 08.07.2010 № 2456-VI. - Верховна Рада України
5. Орищин Т.М. Фінанси. Навчальний посібник. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. – 322 с.
6. Орищин Т.М., Савчин Л.М. Методичні вказівки для дистанційного вивчення дисципліни «Фінанси». – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. – 86 с.

4.5 Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Фінанси [Текст] : підручник /Юрій С.І., ред.. – К. - : Знання, 2008. – 611с.
2. Орищин Т. М. Фінанси [Текст] : навч. посіб. /Т.М. Орищин, С. О. Труфанова, О.М.Ромашко. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ , 2006. – 335с. – (Кафедра фінансів).
3. Орищин Т.М. Фінанси. Навчальний посібник. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. – 322 с.
4. Орищин Т.М., Савчин Л.М. Методичні вказівки для дистанційного вивчення дисципліни «Фінанси». – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. – 86 с.

4.5 Інформаційні ресурси в Інтернеті

- 1 Орищин Т.М. Фінанси. Навчальний посібник. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. – 322 с.
- 2 Орищин Т.М., Савчин Л.М. Методичні вказівки для дистанційного вивчення дисципліни «Фінанси». – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. – 86 с.

21.10.19

4 НАВЧАЛЬНО – МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Івано-Франківський
національний
технічний університет
і газу
НАУКОВО-ТЕХНІЧНА
БІБЛІОТЕКА

4.1 Основна навчальна література

1. Ковальчук С.В. Фінанси : навч. посіб. /С.В.Ковальчук, І.В. Форкун. – Львів : «Новий Світ – 2000», 2006. – 568с.
2. Фінанси: підручник /Юрій С.І., ред.. – К. - : Знання, 2008. – 611с.
3. Фінанси: навч. посіб. /Оспіщев В.І., ред. – 2-ге вид., перероб. І доп. –К. : Знання, 2008. – 366с.
4. Оришин Т. М. Фінанси: навч. посіб. /Т.М. Оришин, С. О. Труфанова, О.М.Ромашко. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2006. – 335с.
5. Оришин Т.М. Фінанси: навчальний посібник. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. – 322 с.
6. Василик О.Д. Державні фінанси України: навч.посіб. /О.Д.Василик, К.В. Павлюк. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 608с.
7. Спасів Н. Я., Оришин Т. М. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2012. – 294 с.
8. Данилюк М. О., Спасів Н. Я., Оришин Т. М. та ін. Фінанси підприємств: навчальний посібник. – Тернопіль: ТАЙП, 2013. – 183 с.
9. Опарін В.М. Фінанси (Загальна теорія) : навч.посіб./В.М. Опарін. 2-ге вид., доп. і пер. – К. : КНЕУ, 2002. – 240с.
10. Василик О.Д. Теорія фінансів: підручник / О.Д. Василик. – К. : НІОС, 2001. – 416 с.
11. Міжнародні фінанси: підручник /Рогач О.І. – К.: Либідь, 2003. – 784с.
12. Міжнародні фінанси в питаннях та відповідях: навч. посіб./ Ю.Г. Козак, Д.Г. Лукяненко, К.І. Ржепішевський [та ін.]. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2003. – 294с.

4.2 Додаткова навчальна література

1. Кудряшов В.П. Фінанси: підручник /В.П. Кудряшов. – Херсон :Олді-плюс, 2006. – 352с.
2. Романенко О.Р. Фінанси: підручник / О.Р Романенко. – К. : ЦУЛ, 2003. – 312с.
3. Нікбахт Е. Фінанси / Е.Нікбахт, А. Гроппеллі. Пер. З англ.. Овсієнка В. та Мусієнка В. – К. :Основи, 1993. – 383с.
4. Фінанси: навч. посіб. /В.С. Загорський, О.Д. Вовчак, І. Г. Благун, І.Р.Чуй. – К. : Знання, 2006. – 247с.
Фінанси: навч. посіб. /Оспіщев В.І., ред.. – К. : Знання, 2006. – 415с.
5. Благун І. Г. Фінанси: навч. посіб. /І.Г. Благун, Р.С. Сорока, І.В.Слейко. – Львів : Магнолія2006, 2007. – 314с.
6. Фінанси: навч. посіб./ В.С. Загорський, О.Д.Вовчак, І.Г.Благун, І.Р. Чуй. – 2-е вид., стер. – К. : Знання, 2008.- 247с.
7. Фінанси: навч. посіб. / Парижак Н.В. – Тернопіль : ТНЕУ, 2007. – 192с.
8. Вдовенко Л.О. Фінанси: навч. посіб. /Л. О. Вдовенко, Н.М.Сушко, Н.Д.Фаюра. – К. : Центр учбової літератури, 2010.- 152 с.
9. Петровська І. О. Фінанси (з елементами статистики фінансів): навч. Посіб. / І. О Петровська, Д. В. Калиновий. – 2-е вид., перероб. та доп. – К. : ЦУЛ, 2002. – 300с
10. Фінанси (теоретичні основи) : підручник /Грідчина М.В., ред., - 2-ге вид., випр.і доп. – К.: МАУП, 2004. – 312с.
11. Кириленко О.П. Фінанси (теорія та вітчизняна практика):навч.посіб. /О.П. Кириленко. – Тернопіль : Астон, 2002. – 212с.
12. Криховецька З.М. Фінанси (у питаннях і відповідях): навч. посіб./ З.М. Криховецька, С.О.Труфанова, І.І. Цигилик. – К. : Центр навчальної літератури, 2006.- 120с
13. Худолій Л.М. Теорія фінансів: навч.- метод. Посіб. /Л.М. Худолій. – К. : Європ. Ун-т, 2003. – 167с..
14. Теорія фінансів: навч. посіб./П.М. Леоненко, В.О.Осецький, П.І. Юхименко [та ін.] ; Василик О.Д., ред.- К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 480 с.
15. Карлін М.І. Державні фінанси України:навч.посіб./М.І.Карлін.- К.: Знання, 2008. – 348с.

5 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Оцінювання знань студентів проводиться за результатами комплексних контролів за двома змістовими модулями ЗМ1 і ЗМ2 в 3 семестрі та за двома змістовими модулями ЗМ3 і ЗМ4 в 4 семестрі. Модульний контроль за кожним змістовим модулем передбачає контроль теоретичних знань і практичних навиків. Схему нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 5.

Таблиця 5 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з дисципліни «Фінанси» в 3 та 4 семестрах

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ1	20
Контроль засвоєння практичних знань змістового модуля ЗМ1	27
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ2	20
Контроль засвоєння практичних знань змістового модуля ЗМ2	33
Усього	100
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ3	20
Контроль засвоєння практичних знань змістового модуля ЗМ3	27
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ4	20
Контроль засвоєння практичних знань змістового модуля ЗМ4	33
Усього	100

Підсумкове оцінювання знань студентів в межах залікового кредиту по дисципліні здійснюється за рейтинговою системою оцінки при здачі заліку у 3 семестрі та за рейтинговою системою оцінки та екзаменаційною оцінкою в 4 семестрі. Підсумкова оцінка за екзамен розраховується як середнє арифметичне поточного рейтингу та іспитової оцінки.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни